EL·POBLE·CATALÀ

:: :: REDACCIÓ I ADMINISTRACIO :: ::
SANTA AGNA 19, PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NUMERO 4332 :: :: BARCELONA, DIVENDRES, 20 D'ABRIL DE 1917 :: :: UN NUMERO 5 CENTIMS

:: :: IMPRENTA I ESTEREOTIPIA :: ::
:: CARRER EST, 18 TELEFON 2293 ::

EL BARATO

PALAU DEL CALSAT

Exposició dels nous models de

Calsat gris

L'éxit de la sabate gris es degut a l'esplendidesa de l'assortit que ha presentat aquest Baçar, venent-lo a preus que están a l'alcans de tots.

Sabates lona gris, taló forrat, varis models	**Pessetes**	**7'**
Sabates lona gris, talò Lluis XV, varis models.	**"**	**8'**
Sabates d'óngola, glacé gris, taló forrat.	**"**	**8'75**
Sabates gamussa gris, taló forrat.	**"**	**16'75**
Borceguins suecia gris, taló forrat	**"**	**25'**
Sabates Noubuk gris, taló forrat	**"**	**22'50**

TAN GRANDIÓS ASSORTIT DE CALSAT GRIS SOLS EL TE EL

Palau del Calsat

L'artigaire català i el feudal blader de Castella

Uns nobles espanyols han tingut la gosadía d'amenaçar al govern amb l'innoble declaració de que ells, l'anyada vinenta, no sembrarien blat en les seves terres.

D'això fa dies, i no sabem si aqueixos nobles espanyols segueixen mantinguent l'innoble amenaça. El fet és que ella ha sigut formulada i que lo mateix, tant si es porta a cap com si no si porta, constitueix un oprobi pels nobles espanyols, i és bó i curiós estudiar el séu significat i la seva trascendencia.

Quan el món sencer está passant la crisi del pa, en un recó de món i en un recó d'Espanya, de l'ánima castellana, sorgeix per egoisme, a impuls d'una ira baixa d'agricultor insaciable, la tristíssima sulució de contribuir a l'escassetat, d'ajudar a la miseria.

L'agricultor castellá vol ésser l'amo del séu blat i vendre'l al preu que li sembli, apujant-lo a proporció de la fam i no consentint que cap poder s'immiscueixi en els séus afers. Això és absolutament raonable i és per altra part lo més convenient en un país de neutrals a ultrança.

Del graner enfera pot succeir el que vulgui pel granaire gelós de la seva sobiranía. El graner també és una patria i una dignitat. Ficar-se en el graner i tassar el gra és un procediment intolerable en un govern liberal i per això els agricultors castellans deuen aixecar-se i protestar.

Aquí és teniu herois de l'avaricia, fent sentir la seva dominació despòtica sobre les terres llurs.

Tenir terres i tenir-ne moltes, poder enxorquiles a la nostra voluntat, negar-les a les necessitats del poble, fer que el suor del poble les afem-hi per a llevar aquells fruits que el nostre caprici disposi, no deixa d'ésser, ens sembla, un goig engrescador i voluptuós.

Amb quin ure en els jorns terribles que poden arribar o que ja están per arribar, aqueixos propietaris contemplarien les extensions immenses dels séus conreus verdejants de tota mena de vianda, assaonats de totes les llevors menys de la que la pobrissalla espera. Podeu imaginar-vos la seva satisfacció de sentir-se agents de la penuria; d'haver-se venjat d'un ministre duent l'abundor en les estables i la carestía en les pasteres?

Quan a Russia, França, Anglaterra i els Estats Units una sola veu unánim crida blat, i s'organitzen exèrcits de sembradors i es parla de sembrar-lo fins en les teulades, aquí, uns patriotes, uns feudals espanyols, es conjuren per a sembrar ordi.

El geste sublim d'aqueixos esperits de contradicció és precís que sigui conegut a França, Anglaterra, Russia i els Estats Units.

No hi fa res que de l'ordi se'n pugui fer farina i d'aqueixa farina, pa; això els dona un aire més grotesc. En darrer terme ells havien fet sentir la omnipotencia llur, ennegrint una mica i fent-lo més desaborit el pa dels espanyols. La qüestió és que nostres caballers castellans es distingeixin en el mon a la faisó irreverent i sarcástica de «El Estudiante de Salamanca».

Es pitjor el sacrilegi moral que revela la llur balodronada que l'efecte práctic. Quin pobre ofici de despitats es el llur, fent escarni a la humana necessitat, al nostre pa de cada dia, per el regateig miserable d'uns quants rals per «fanega»!

Aqueix ordi protestari depositat en el sí de les llaurades castellanes simbolitza una raça i un carácter.

Cal encarar-nos amb els feudals agricultors i explicar-los com l'«egoisme català» resolt aqueixes discrepancies entre les disposicions del govern i l'interés dels pagesos.

Aquí a la plana i a montanya el blat es santificat. Ningú gosará negar-lo a la terra. Si amb el de la collita no n'hi ha prou per a satisfer els impostos i les necessitats de la familia, s'en sembra més; i a manca de terra per a sembrar-lo es sembra en les penyes, en la sorra i en el fang.

Si la tassa gubernamental hagués fet mimbrar el pressupost d'un dels nostres artigaires, l'artigaire en lloc de proferir heretgía, en lloc de blasmar contra el maná dels justos, hauría agafat son magall, s'hauría enfilat pels cingles i allí on hagués pogut, arrebassant arrels, encimbellant rocs, abrandant formigons a força de suades i de pell morta, donaría a la terra el que la terra mereix i el que amb el Parenostre demanen al bon Déu els cristians.

I si de sol a sol no donés abast a la feina treballaría amb la lluna i amb la claror de les estrelles; i si l'artiga fos massa apartada de casa seva dormiría en el bosc, es faría les sopes, beuría en un viot i fumaría llentrisca.

Tot abans que escarnir al voler de la Providencia que fa de blat la comunió dels homes, tot mentre no manqui a la germandat la farina blanca i el pa blanc, llaminadura dels vells i dels infants, materia de miracle i de reencarnació.

Els nobles bladers castellans han posat aquesta vegada llurs títols. llurs blasassons, llurs creus, llurs uniformes de grans d'Espanya, llur prosapia i llur breçol sota el tricot espitifat de l'artigaire.

Que la nostra Catalunya ho sápiga i s'en glorifiqui!

PRUDENCI BERTRANA

Exposició d'artistes francesos

La Comisió Executiva de la Exposició d'Art francés, tenint molt en compte el carácter essencial de la mateixa i per respecte a les circumstancies doloroses perquè atravessa, amb motiu de la guerra, la nació veina, ha cregut que no era oportú accedir a la idea de celebrar en el Palau de Belles Arts festes ostentoses o expansives, com cotillons, balls d'etiqueta o festivals aparatosos amb el bullici de les multituts, que malament s'avindrien amb el carácter referit de l'Exposició i l'estat d'ánim de la digna colonia d'aquell país. Per aquestes poderoses raons no s'ha cregut convenient acceptar els abans dits projectes advertint, emperó, que aquestes supresions del fastuós no serán óbice per a que's celebrin freqüentment les anunciades audicions de música selecta, d'orga, piano i orquestra, al igual que'ls escullits concerts de la nostra Banda municipal reformada, i tot quan tingui carácter artístic que no estigui en pugna en les circumstancies especials en que es celebri aquesta Exposició.

LA POLITICA

PER fi s'ha resolt la situació de neguit governamental en que ens trobavem aquests derrers dies. El comte de Romanones ha cedit el lloc al senyor García Prieto no pas d'una manera suau, peró si de forma que en les esferes de govern no hi ha pas hagut solució de continuitat. La crisi ha sigut prolixa adhuc un xic confosa, peró la trangició ha estat tan pacífica que a un home li fa l'efecte de que res de interessant ha passat per l'ànima d'Espanya.

En García Prieto no difereix del seu antecessor mes que en aquelles coses que deliberadament hagin d'ésser canviades, car sempre hi hagut extrem i altres concomitancies evidents i complacencies quasi fraternals. Una proba mes d'aqueixa resemblansa entre e's dos governs pot trobar-se en el fet de que dos ministres de l'anterior situació no hagin sigut gens afectats per la crisi. El senyor Alba continúa a Hisenda i al senyor Burell se li ha donat la cartera de Governació.

Podría molt bé creure's que per a això no calia tant rebombori. I si l'actuació d'En Romanones diferixi del criteri del cap d'Estat, podía molt bé aprofitar-se l'ocasió per a que d'ella en resultés un profit directe per a la marxa dels destins d'Espanya.

Aqueixa crisi i aqueixa solució palesen encara la nostra esquifida espiritualitat, la incapacitat en que ens trobem de mesurar-nos dignament amb les circumstancies greus.

No sabem ben bé del cert el fet que hagi motivat la dimisió del gabinet Romanones, si be es murmura que pot molt ben ésser una questió d'ordre internacional.

Desgraciadament aquest mateix motiu existirà també per a En García Prieto i per a qualsevol altre que arribi al poder. Totes les dificultats ens les hem creades nosaltres mateixos. La nostra vida miserable, la nostra negligencia, la nostra incapacitat tècnica, la nostra mandra llegendaria, ens ha dut a ésser criats dels altres pobles europeus a arrocegar unn existencia de pidolaires vergonyants...

Un llibre sobre la guerra

«Les valors ideals de la guerra» es el titol del llibre que acaba de publicar el cultíssim escriptor A. Rovira Virgili. L'admiració que cada dia va produint aquest autor per la valua innegable de les seves obres, crida l'atenció cap aquesta, amb el mateix interés que'l sén titol sugestiu. Un tractat dels problemes morals que planteja entre nosaltres l'actual conflicte europeu, no havía aparegut encara amb la solvencia que respont i garantitza al que'ns ocupa. El punt de vista nacionalista que necessariament ha de dominar en ell, estimula encara més la curiositat per a coneixe'l.

L'hem llegit, per totes aquestes raons, amb la major atenció possible i amb un esforç més d'imparcialitat i d'ausencia de tot prejudici, dels que avui hem d'anar fent davant dels múltiples i dolorosos apassionaments que's manifesten en aquestes coses. Adhuc hem desitjat trovar inesperadament en les seves planes un motiu de decissió subtancial a favor d'un dels dos bandos de simpatíes en que's divideix la nostra opinió. Amb una raó convincent, que dongui fortitut de convicció a l'esperit, es molt més plaent una actitut decantada del tot per una o altra banda, que no pas l'eclética posició que comporta amb ella l'aillament i la xorca incompresió.

Més la bellíssima simplicitat de l'estil, la gran claretat de l'exposició i el ric caudal de coneixements, que's testimonien en les pàgines d'aquesta obra, no han pogut igualar, al nostre entendre, a la força de finalitat que'l autor es proposa i que hem cercat inutilment. A través de totes aquestes belleses de la forma i d'aquesta sorprenent abundancia de materials, ni hem pogut trovar nous arguments de francofilia, sobre els que ja sab tothom, ni hem vist una conclusió definitiva contra l'idealitat o la tendencia que pugui representar Alemanya.

Más aviat hem tingut de notar l'apassionada tendenciositat de l'autor en la manera de presentar els fets i en el criteri amb que'ls jutja. Una tendenciositat del mateix caràcter de les que corren entre tots els discutidors d'aquest tema, però elevada i perfeccionada per l'indiscutible talent que mou aquella ploma facilíssima. I això es precissament l'aspecte más important d'aquest llibre, la significació que'l porta més enllà del treball solitari d'un home que exposa damunt d'unes pàgines les seves observacions i els séus pensaments.

També entre la gent que estudia s'ha infiltrat el partidisme que desorienta a la nostra opinió pública i anul·la tot el llevat de modernes ideologies que feien promesa d'esplendent florida en les nostres multituts. No son sols els indoctes i les masses els que's deixen enlluernar per prèdiques de tòpic com els infants s'entussiasmen al só de les marxes militars quan passa un regiment. Els intel·lectuals, els que deurien estar més allunyats dels efectes sentimentals d'un mot o de una idea sense expresió de viva realitat, se'n van amb aquells i no ens espliquen tampoc les causes veritables i aciençades de llur exaltament. Es de suposar, donc, que tampoc les sanen, i que adhuc ha arribat fins a ells aquesta malura.

Diada Pi i Margall

El vinent diumenge, dia 22, a les 11 del matí, tindrá lloc a l'«Agrupació Lliupensadora de Gracia i Sant Gervasi», (Torrent de la Olla, 28 i 30), una reunió de totes les entitats del Districte VIII, per a tractar de la festa cívica que amb motiu de la Diada Pi i Margall se celebrará el 29 d'abril.

Havent sigut convocades a la reunió, totes les entitats sens variació de matiços, els qui involuntariament no haigin rebut l'oficl de convocatoria, s'els prega enviin un delegat que'ls representi.

Homenatge a En Guimerá

Al Centre Republicá de la Barceloneta s'ha celebrat l'anunciat homenatge al nostre eximi dramaturg En Angel Güimerá amb motiu de l'èxit de sa darrera obra «Jesús que torna».

L'acte revestí extraordinaria solemnitat. El amor a Cataluny i a les nostres coses no está pas acaparat, com els regionalistes creuen, per la Lliga, i bona prova d'això la tenim en aqueix homenatge, organitzat per elements republicans radicals, al qual assistí una nombrosa concorrencia que no cessá d'aplaudir a l'autor de «Terra baixa» i al teatre catalá en ell.

Estigueren presents a la festa l'homenatjat, el senyor Lerroux, nostre estimat amic l'eminent escriptor Ignasi Iglesias, el president de l'entitat i regidor senyor Rocha, l'ex-regidor senyor Colominas Costa, els senyors Puig de Asprer, Aldavert, Gambús, Blanqué, Borjas Ruiz i altres.

Després de donar el senyor Rocha, en bells i poques paraules, la benvinguda al Mestre, l'Ignasi Iglesias llegí unes admirables quartilles en lloor del patriarca de les lletres catalanes. Tot seguit, la companyía dramática que dirigeix don Miquel Rojas representá «Mar i Cel», vegent-se obligat En Guimerá, a l'acabar la representació, a sortir a escena, caient al séu demunt una veritable pluja de flors i llorer. Els visques entussiastes a més no poder, abundaren força.

Finalment, l'aplaudit actor En Jaume Borrás llegí les poesíes del festejat «La mort del soldat» i «En Jepet i la Jepeta», i un fragment del tercer acte de «Jesús que torna».

D'aqueixa festa en guardarán gratíssim record tots quants varen tenir el plaer d'assistir-hi. Es una festa que honra a Catalunya i als qui l'organitzaren.

Aquells obrers (?)...

Aquells obrers (?) mauristes de «Nueva Acción» han donat altra volta fè de vida. Inútil dir que per mitjá d'un telegrama, perquè la nova acció dels tals obrers, consisteix, per lo que hem anat veient, en telegrafiar cada dos o tres díes a Madrid.

El telegrama darrerament remès va adreçat al senyor Villanueva i en ell es felicita a aquest per ses declaracions neutralistes. El proletariat maurista—quatre i el «cabo»—no s'entén de raons i no vol lluites que, per altra part, tampoc li interessen. Ni la que existeix des de temps entre el capital i el treball l'amoina. Els obrers (?) mauristes estan forçà disposats a deixar-se explotar per qualsevol burgès de la Molestia o del Centre Conservador mentre tinguin cinquanta cinc cèntims per a remetre un telegrama el dia que un polític panxa-content i troglodita digui alguna tontería per a sortir del pas.

«Cuca-fera», al carrer

Presentada amb mólta cura i habillada amb bell llenguatge, «Cuca-fera» ha sortit al carrer. Tothom temía, esferit, l'aparició de aqueixa bestia, de les malifetes de la qual tant se n'havía parlai, i més perquè es deia que ara venía disposada a no deixar, gairebé, pedra sobre pedra...

Però, una volta l'hem vist i escoltat, podem retornar la tranquilitat a les families dient que la cuca en qüestió no és tan fera com la pinten.

«Cuca-fera» és el «Cu-cut! 1917», un «Cu-cut» noucentista que ha guanyat en llenguatge lo que ha perdut d'estridencies. Pel demés, del «Cu-cut» famós d'altre temps a «Cuca-fera» no hi va altra diferencia que la existent entre la ploma regionalista d'un Morató i la ploma, també regionalista, d'un Josep Carner, i entre els dibuixos d'aquell Nogués, obrer tranviari, i els d'aquest deliciosíssim Nogués que fa lo que vol, i bé, amb el paper i llapiç. En una cosa o altra ens havía de fer veure la Lliga lo mólt que hem guanyat des d'aleshores!...

L'Assamblea de les forces republicanes de Catalunya

Continúen rebent-se adhesions a aquesta Assamblea que, sens dubte, obtindrá grandiós èxit.

Darrerament, n'hau enviades don Bonaventura Barberá, president de «La Libre Alianza» d'Aspa, la «Societat Republicana» de Montoliu de Lleida, el «Foment Agrícol» de Sudanell, el «Círculo Demócrata Republicano» i la «Joventut Republicana Autonomista» de Borges Blanques, la Junta municipal i el «Centro Republicano» de Mollerussa, el «Centre de Unió Republicana» de Montblanc, el «Centro Republicano Radical Autonomista» i el «Comitè Radical Autonomista» de Reus, el C. N. R. i la Junta municipal de Manresa, i d'altres organismes similars de Sant Feliu del Llobregat, Rosas, Barbará, Valls, Albesa, Mora de Ebro, Cervera, Sarreal, Carme, Villalonga, Sallent, Amposta, Capellades, Cambrils, Riudoms, etc., etc. Además, devem esmentar les adhessions dels periòdics «L'Igualadí» d'Igualada, «Bages-Ciutat» de Manresa, «El Consecuente» de Reus i «El Faro» de Amposta, i les dels diputats provincials reusencs senyors Briansó, Gasull i Estivill.

Tot fa creure, fins ara, que aqueixa Assamblea es veurá concorregudíssima i que en ella hi será representada tota la Catalunya republicana.

Anants i vinents

En l'exprés d'ahir al matí retornaren de Madrid el marquès de Sentmenat i el diputat a Corts senyor Portela.

—El senyor Montero Reguera, secretari general del cos de vigilancia i seguretat d'aquesta ciutat, marxá anit, en l'exprés, cap a la Cort.

JOVENTUT NACIONALISTA REPUBLICANA

— (Tallers, 22 bis, pral.) —

Cicle de Conferencies

Avui divendres, quinta conferencia pública a càrrec d'En

J. BARO i MAS

SOBRE:

El contracte d'Arrendament de serveis

ECOS

VA de potfin: Un Círcol aristocrátic maginá fa uns díes les seves sales amb una Exposició d'art, éssent invitades a la festa les autoritats, com es de consuetut.

El President i tota la Junta amb el trajo de les festes, esperava amb dalit el moment de estrenyer la má a les personalitats oficials, però aquestes vinga no compareixer, fins que passada ja sobradament l'hora de l'inauguració acordaren fer-ho en familia i ells mateixos es van arreglar bonament el vernisaje.

Comentant el donaire i mentres donaven compte del lunch que tenían preparat abundosament per obsequiar als hostes, algú preguntá si s'havía fet la mostració en la forma de ritual, resultant llavors que en comptes de fer la visita als invitats pregant-los l'assistencia, s'els havía enviat una carta circular amb forma estampillada, de la mateixa forma que es treu un soci per falta de pago.

S'ha obert una suscripció per adquirir amb destí a la Biblioteca de dita entitat, un «Tratado de Cortesanía».

* * *

Ahores d'ara ja es troba entre nosaltres, o está a punt d'arribar sinó, En Frederic Pujolá i Vallés. Vol la fortuna que amb tot i haver estat en llocs de greu perill la vida valiosa d'En Pujolá resti encara intacta. Vulga també servarla llargs anys encar.

De la darrera visita del car amic en guardem un deliciós record. Les seves paraules, paraules d'home que havía sofert els més grans dolors per la causa de França, foren una font d'optimisme per a nosaltres.

Ara, venturosament, l'optimisme inonda les nostres ánimes, que les noves de les victories es succeixen sense interrupció.

Al estrenyer la má del nostre amic hi haurá ara en el batejar dels nostres cors quelcom més que el plaer de retrobar a l'amic absent: el desitg de festejar a un lluitador heroi en l'heroi en que les prometences devenen realitats victorioses...

* * *

COMPRENEM que don Emili Junoy tingui una debilitat pel «Gallo». Anima funambulesca, la del conegut senador té d'admirar per força l'esperit funambulesc d'En Rafel Gómez.

Ja vàrem comentar els fets de Madrid, la por del «Gallo». Lo curiós és esbrinar la ètica logía d'aquesta por. No respón pas segons sembla a un sentiment involuntari sinó a quelcom premeditat i determinat.

El «Gallo» és un home esplèndit. Torero a l'antiga no ha adoptat l'ús de la corbata ni del barret hongo ni ha sapigut mai que era l'estalvi. Diuen que enguany concertà un préstam, els diners del qual ha de retornar a tant per corrida. El «Gallo» donc no cobra fins que hagi satisfet el total import del préstam i això no tindrá lloc fins que'l «Divino Calvo» n'hagi torejades trenta, de corrides. El fill de la Gabriela ha resolt amb perfecta llògica torejar malament mentre el que cobri l'import del séu «treball» (sic) sía l'usurer. I aquesta abstenció del «Gallo» durará trenta «corrides». Conten que cada vegada que agafa espasa i «muleta» per a assassinar al brau diu al séu moço d'estocs: «Que s'arrime el prestamista...»

Decididament en la nostra tauroflia hem de fer una excepció a favor d'En «Gallo...»

LA MUSICA

Ateneu Empordanés

A l'Ateneu Empordanès i davant de nombrosa i distingida concorrencia s'hi celebrá el diumenge prop-passat, una ben simpàtica festa que demostrà d'una manera palesa el desig de la Junta directiva, de portar al casal de l'Empordà, festes de cultura i art, com ho tou la que'ns ocupa.

A la primera part del programa hi figuraven: La dança núm. 2 de Grieg i una obertura de Mozart que foren tocades amb mólt gust i discreció per les nenes María Gibert i Lluisa Torrà: Una sonata de Marcello i el joganer «allegro» de la sonata en fa major de Grazioli, pel nen violoncelista Josep Torrà acompanyat per les nenes abans dites i que ho feu amb molta correcció i afinició. Tres cançons. Voreta el riu, de Faure; Quan dolça és l'angunia, de Tschatkowki i Neus glaçades, de Schubert, cantades bé com sempre, per la senyoreta Adelina Serra, acompanyada pel mestre Gibert, que foren mólt celebrades.

La segona part estava confiada a l'Orfeó Barcelonès que, baix la direcció del mestre Joan Gibert cantà les següents cançons: Montanyes regalades (solo senyoreta Serra), Sancho Marraco; El Pardal, Perez; L'hereu Riera (solo senyoreta Morgadas), Cumellas; L'hivern, Lully; Sota l'olm, Morera; Les festes d'Hèbe, Rameau i Patria Nova (solo senyor Tugaz, pianista senyor Figueroa), Grieg.

Grans ovacions coronaren algunes de les cançons cantades, essent el mestre Gibert, objecte de moltes felicitacions per la profitosa tasca realitzada en dit Orfeó, i encoratjat a continuarla pel bé de l'art i de la patria.

La tercera part anava a càrrec de la secció d'infants de l'Orfeó Barcelonés que baix la direcció del jove mestre Enric Gibert, cantaren d'una manera deliciosa les següents cançons amb gestos de Jaques Dalcrouze: Els bons follets de la muntanya, Els aucellets bons minyons, El Faldellí, El casament del Cucut i Les estacions floride.

Hem de manifestar que la perfecció amb que les feren, demostra el coneixement clar que d'aquestes cançons en té el séu director.

Al final de la festa l'Ateneu Empordanès feu ofrena d'una corbata a la senyera de l'Orfeó en mig de grans aplaudiments.

Escola Catalana d'Art Dramátic

Sessions sobre Molière en «Eldorado»

Seguint aquesta serie de sessions públiques, l'«Escola Catalana d'Art Dramàtic» donará la segona el proper diumenge dia 22 a dos quarts d'onze del matí en el Teatre Eldorado.

Com en l'anterior es posará en escena una de les més famoses comedies de Molière, corresponent aquesta sessió a l'obra «El metge per força», que aquests dies acaben d'assaijar els alumnes de l'«Escola».

Abans d'aquesta representació el director En Adrià Gual, donará una curta conferencia sobre un determinat aspecte de la personalitat de Molière.

L'èxit obtingut en la sessió del diumenge passat, en la que'l nombrós públic aplaudí entusiastament la tasca d'aquesta important institució cultural, fa preveure una altra bona acullida per a la sessió de demà passat.

«Gaseta Catalana d'Art Dramàtic»

Dintre mólts pocs dies sortirà el primer número d'aquesta revista mesal que és portaveu de l'«Escola».

Será repartida gratuitament entre els amics i els elements de la institució i cons ituirà el resum de les seves tasques durant el mes, aixis com un complement més dels coneixements que'ls alumnes han de rebre en les clases.

Ja en parlarem, després d'haver sortit el primer número.

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Del 16 al 28 d'abril

Ocasions excepcionals

EN

LLANES SEDES

Teixits i estampats de cotó

Des del 23 d'abril

Gran Exposició

i venda de

Trajos i Confeccions

per a senyora i nens

amb importants reduccions de preus

AJUNTAMENT

La sessió d'ahir

A les sis de la tarda l'alcalde senyor marquès d'Olèrdola declara oberta la sessió de segona convocatoria.

Se dona lectura de l'acta de la sessió anterior la qual és aprovada per unanimitat.

DESPATX OFICIAL

En ell figuren les següents comunicacions:

Ofici del Govern civil autoritzant l'execució del pressupost extraordinari per a la conducció, distribució i elevació de les aigües de Moncada, adquisició de nous caudals vertedors al mateix. S'acordà l'enterat amb satisfacció.

Ofici del Govern civil participant haver desestimat el recurs interposat per la Compañía Mercantil Hispano Americana contra un acord de l'Ajuntament relatiu a la recaudació de l'arbitri sobre anuncis fixos. (Enterat.)

Idem de l'Alcaldía participant haver ditposat que per la comptaduría municipal s'extengui un lliurament per la suma de 60'50 pessetes a favor de don Albert Albert per al pagament dels Drets Reials per l'escriptura de venda de la casa núm. 285 del carrer de Sant Andreu. (Enterat.)

Idem idem traslladant altre de la Junta municipal de Ciencies Naturals manifestant que en virtut del concurs obert per acord consistorial, acordà per unanimitat proposar el nomenament de don Josep Maluquer Nicolau per al càrrec de secretari general i tècnic d'aquella Junta. (Aprobat.)

Idem de la Iunta de Ciencies Naturals participant que acabats els treballs preparatoris per a l'implantació dels nous serveis que li encomanà l'Ajuntament acordà l'inauguració oficial dels mateixos a començar del dia 28 dels corrents i sota el programa que detalla. (Que l'Ajuntament assisteixi en corporació.)

Amb motiu d'aquesta comunicació, fou aprovada la següent proposició suscrita pels senyors Jover, Lasarte Bofill i García Inglada: que's faci entrega a la Junta de Ciencies Naturals de la quantitat de 3000 pessetes per a atendre i obsequiar a les personalitats tant de Barcelona com de fora d'ella que accedint a la seva invitació l'acompanyin en l'inauguració de les noves instalacions.

Idem de l'Alcaldía de Valls transmetent el acord otorgant un vot de gracies per les publicacions respectives a serveis públics d'aquesta capital, cedides a l'Ajuntament de dita població. (Enterat amb satisfacció.)

Dos oficis de l'Alcaldía relatius a alteracions d'alcaldes de barri. (Enterat.)

Ofici de l'Administració de Propietats i Impostos de Barcelona trasladant la R. O. aprobatoria de les tarifes de l'Impost de Consums per a l'any actual. (Enterat.)

Idem del president de la comissió de Governació i del Jurat de les oposicions a places de professors de la Banda municipal, acompanyant els justificants de la inversió de les quantitats de 200 i 900 pessetes consignades per als gastos que les mateixes ocasionen. (Enterat.)

Idem de la comissió executiva de l'Exposició d'Art francès participant que acabats els treballs d'instalació i demés serveis de la mateixa podría l'Ajuntament senyalar com a data d'inauguració oficial el 23 dels corrents a les 4 de la tarda o la que cregui oportuna. (Que l'Ajuntament assisteixi en corporació.)

Ofici de la presidencia accidental de la comissió executiva del monument a Pi i Margall invitant a l'Ajuntament i oferint-li la presidencia dels actes que's celebraràn el próxim dia 28 amb motiu de la diada a Pi i Margall. (S'acordà que l'Ajuntament assisteixi en corporació.)

Idem del Govern civil autoritzant l'execució del pressupost extraordinari per a l'any 1917 que ascendeix a 24.000.000 de pessetes.

La falta de carbó.-El problema de la llum.

En el mateix despatx oficial figura un ofici de l'Alcaldia trasladant el següent del govern civil:

«Excmo. Sr.: la necesidad, cada dia más apremiante, de procurar el ahorro de carbón mineral, me obliga a recordar a V. E. la urgente y obligada observancia de lo ordenado en el R. D. de 15 de julio último, inserto en la «Gaceta» de 18 del mismo mes.

»Según lo mandado en aquella soberana disposición, desde las 12 de la noche en adelante deberán reducirse a la mitad las luces o focos del alumbrado público de gas o de electricidad, siempre que el fluído se produzca a base de carbón, y con gran encarecimiento me dirijo a V. E. para que immediatament proceda a cumplir lo dispuesto, dictando las disposiciones oportunas para el más rápido y eficaz resultado.

»No son bastantes aquellas medidas para obtener los resultados que las circunstancias actuales exijen y sería tan necesario como urgente proceder sin pérdida de tiempo a la completa sustitución del alumbrado por gas con el eléctrico producido por fuerça hidráulica.

»Así lo demandan, tanto las exigencias del ahorro de carbón como la más inexcusable y elemental previsión en procurar que no llegue el caso de suspender, ni aún disminuir el servicio privado de gas para las necesidades domésticas, por ser bien notorio que si faltara sería la clase media i obrera, las que mayor daño recibiesen con ello.

»Aparte pues el inexcusable cumplimiento del R. D. de 15 de julio, acude al bien probado celo de V. E. y del Ayuntamienio en el ejercicio de la acción tutelar de éste vecindario, para que por las medidas más rápidas y prácticas se provea a la sustitución de alumbrado, antes expresado, en la forma más conveniente para asegurar el servicio público que es la primera garantía de seguridad i orden público en una gran capital como Barcelona.»

L'ALCALDE, referint-se a aquesta comunicació, diu que la falta de carbó ha motivat que les companyíes de gas i electricitat no poden prestar regularment els serveis públics

Aquesta falta de carbó—diu l'alcalde—s'ha agravat amb motiu de l acció submarina alemanya i per tant el governador ens recorda que l'Ajuntament déu donar compliment al reial decret del mes de juliol de l any passat, el qual ordena que'l servei públic de llum deurà reduir-se a la meitat a partir de les onze de la nit.

La comunicació del governador—afegeix l'alcalde—parla d'altres mides a adoptar que per la seva importancia entenc que'l Consistori déu donar la seva opinió. Jo demano, donos, que s'exposin aquí les opinions que mereixin als regidors la comunicació enviada pel governador.

El senyor DURAN I VENTOSA es mostra partidari que pel que fa referencia al canvi de llum de gas per l'electricitat, déu anar a estudi d'una Comissió a fi de que l'Ajuntament sàpiga ben bé el que acordi sobre el particular.

El que podria acordar-se desseguida—afegeix—és que's donés compliment al reial decret al·ludit i que les companyies de gas i electricitat sospenguessin un dels serveis en els carrers que hi hagi il·lumenació de gas i electricitat. Crec que demés s'hauria d'esperar la contestació de les companyies declarant que no farien cap reclamació contra dels acords de l'Ajuntament.

A tal objecte presenta la següent prosposició firmada pels senyors Durán, Bofill i Almirall:

«Primer. Que sense perjudici dels acords adoptats i que s'adoptin en lo successiu amb relació al problema de l'enllumenat es dongui cumpliment a lo disposat pel R. D. de Juliol últim en el sentit de reduir a la meitat els llums i focus de l'enllumenat públic de gas i electricitat sempre que'l fluit es produeixi a base de carbó.

Segón. Que's procedeixi igualment a prendre les mides oportunes que no coexisteixi en cap carrer l'enllumenat per gas i l'enllumenat elèctric públic o particular suprimintse l'enllumenat per gas.

Tercer. Que la efectivitat dels anteriors acords queda supeditada a la expressa manifestació de les companyíes suministradores de fluit qual consum de fluit ha de reduir-se de que no han de presentar-se reclamació qualcom contra ells, apropiada en el text de algunes de les cláusules dels contractes actualment en aplicació.»

El senyor VILA MARIEGES diu que no troba desacertada la comunicació del governador civil, perquè en general vé a coincidir amb l'acord que fa unes quantes setmanes va pendre l'Ajuntament pel qual s'establía una reducció de llum a partir de les onze de la nit. Jo vaig tenir l'honor—afegeix—d'ésser firmant i votant d'aquella proposició perquè entenc que l'Ajuntament no es pot sostreure d'aquest gravíssim problema de la falta de carbó i demés perquè va encaminat a la reducció de gastos del pressupost.

Aquella proposició que's va aprovar deia que's reduís indistintivament la llum de gas i electricitat encara que aquesta no tingués res que veure amb el problema de la falta de carbó perquè está fabricada per la hulla blanca, tenía en canvi per objecte la reducció de gastos del pressupost de l'Ajuntament.

Després de que aquella proposició fou aprovada les companyíes l'han complerta pel que's refereix a la llum de gas, però no ho han fet així pel que fa referencia a la electricitat fent l'argument de que aquesta no es fabricava per mitjá de carbó.

Crec que l'Ajuntament, si res ha de dir a les companyíes, és protestar enèrgicament del séu procedir de recorre contra un acord de l'Ajuntament. Encara que no hi hagi relació entre el problema de la falta de carbó i el de fabricació d'electricitat per mitjá de la hulla blanca, no per això és de desatendre el segón que fa referencia a la reducció dels gastos que ocasiona a l'Ajuntament el servei públic d'electricitat. Entenc que aquest problema es podría resoldre sense que hi hagués necessitat de fer cap reducció de llum, de electricitat, perquè la reducció dels gastos no han de venir de la reducció del consum sinó de la rebaixa de preu.

No hem d'esperar que les companyíes per si soles rebaixin el preu de l'electricitat fabricada per la hulla blanca mentres no vingui la contracta del servei. Hi ha presentat al Consistori un dictamen de la Comissió d'Hisenda i d'Aixample proposant l'estalvi de despeses de llum per la rebaixa de les tarifes. Havíem criticat aquestes comissions perquè no portaven aquest dictamen i ara que fa setmanes que corre per damunt la taula no lo aprovem i jo crec que hauríem d'aprovar-lo urgent-ment.

Ja vaig dir en altra ocasió que l'Ajuntament es veuría precisat a ocupar-se del problema de la falta de carbó perquè el mateix Govern li obligaría i ara que aquesta cosa ha vingut no tinc més que dir que estic conforme amb la comunicació enviada pel Governador.

El senyor Figueroa recorda que quan va dictar-se aquell reial decret, es va nomenar una comissió la qual no va poder donar compliment a aquella disposició del Govern degut al poc interés amb que s'ho van pendre els regidors de la comissió i a les dificultats que va trobar amb ses funcionaris.

Combat el segon extrem de la proposició del senyor Durán.

El senyor Callén demana al senyor Durán que retiri el tercer extrem de la proposició.

Es dóna compte de la següent proposició incidental soscrita pels senyors Dessy, Vila Marigas, Granié i de Llanza:

Primer. Que's dongui exacte compliment al R. D. de 15 de juliol últim, i que en sa conseqüencia des de les 12 de la nit es redueixi a la mitat l'enllumenat públic de gas i electricitat fabricada amb carbó.

Segón. Que's faculti a l'Alcaldía per a preparar la sustitució de l'enllumenat públic a gas per l'enllumenat elèctric, atenint-se a les indicacions que's consignen a l'última part de la comunicació del Govern civil, i

Tercer que's designi una Comissió de cinc regidors per a assessorar al senyor Alcalde en els treballs que se li encarreguin en el apartat interior.

El senyor DESSY MARTOS la defensa i recorda que per dugues vegades invitá al Consistori a que acordés la celebració d'una sessió extraordinaria per resoldre importants problemes per a la ciutat: Proposa que'l dissabte es celebri una sessió extraordinaria per a resoldre el problema de la llum.

Acaba demanant al senyor Durán que retiri el tercer extrem de la seva proposició.

El senyor DURAN I VENTOSA retira el tercer extrem de la proposició i ocupant-se novament del que diu el Governador de la conveniencia de canviar el servei de llum de gas pel de l'electricitat hidráulica diu que un acord així no's pot pendre sense un estudi complet de la qüestió.

S'ocupa del que gasta l'Ajuntament amb llum de gas i electricitat i prenent dades del any 1910 diu que'n aquell any es gastaven en total prop de 800 mil pessetes i en 1916 se'n gastaren més d'un milló lo que equival a un augment d'un 29 per cent que no s'ha operat en cap més servei de l'Ajuntamen en tants pocs anys.

Diu que per demostrar si l'Ajuntament té barato o car la llum llegirá uns cálculs que té fets, pels quals en resulten que'l preu de la bugía per hora de llum li costa a l'Ajuntament pel has a 49 céntims i déu milèssimes i en canvi no fa gaires díes que hi havía un anunci de subasla de servei de gas en una ciutat de Catalunya pel preu de 35 céntims.

No se perquè—afegeix—aquest preu es pot concedir a una ciutat petita i en canvi no's pugui fer a la gran Barcelona. Crec haver demostrat que la llum la paga cara l'Ajuntament de Barcelona i té raó el senyor Vila Marieges al dir que l'Ajuntament deu prestar tota l'atenció al problema de la reducció de tarifes. Ja parlarem en són dia del perquè a Barcelona no's pot treure a subasta el preu del gas al mateix preu que una mitat petita. El que hi ha és que actualment no hi ha cap contracte i per això les companyíes fan pagar-nos la llum a preu tan car. Hi ha regidors que són partidaris d'anar a un concurs del suministre de la llum a l'Ajuntament i altres que volen la subasta. D'això ja s'en parlará quan es vagi a la resolució del problema i crec que no solament hem de mirar l'economíe del carbó sinó que també estalviar diners a la ciutat, tal com proposava el senyor Vila Marieges.

Es llegeix una esmena del senyor Figueras que diu:

Que a partir del dia primer de maig vinent i en compliment del R. D. de 15 de juliol de l'any darrer es redueixi l'enllumenat públic, en forma que a partir de les 11 de la nit quedin apagats en forma alterna, això es, un sí i altre no, els fanals de l'enllumenat per gas i els llums elèctrics qual fluit es produeix a base de carbó.

Se sospèn la sessió perqué els firmants de la proposició i altres regidors es posin de acord per redactar-ne una de sola. Renusada la sessió es dona compte de la mateixa concebuda en els següents termes:

Primer: Que sense perjudici dels acords ja presos o que en lo successiu adopti l'Ajuntament a partir del vinent dia 23 del corrent inclussiu es redueixi des de les 11 de la nit a la meitat els llums o focus de l'enllumenat públic per gas o electricitat sempre que'l fluit es produeixi per vapor.

Segón: Que per l'Alcaldía es procedeixi igualment dintre del te me més breu possible a pendre les mides oportunes per a evitar la coexistencia d'enllumenat etéctric públic o privat i per gas en una mateixa vía pública, deixant per a ell apagades les llums de gas en les hores en que hagi enllumenat eléctric.

Tercer: Qué's celebri una sessió extraordinaria de primera convocatoria el dia 23 o de segona el dia 25 de l'actual per a discutir els assumptes sobre la taula devent figurar al ordre del dia en primer terme el dictamen de la Comissió d'Hisenda (majoría i minoría) relativa al problema d'enllumenat.

La firmen els senyors Durán, Dessy, Vila Marieges i Llanza.

El senyor FIGUEROA demana aclaracions de com es realitzará l'estalvi de la meitat de la llum.

Li contesta el senyor DURAN i s'aprova la proposició amb el vot en contra del senyor Figueroa.

Es discuteix si s'ha d'aixecar la sessió i continuar-la després o aprovar l'ordre del dia i aixecar la sessió sense anar a sopar.

El senyor VILA MARIEGES diu que es precís que's despatxin els molts dictamens de damunt la taula que dificulten la marxa de moltes coses. Aviat—afegeix—si continuem així Barcelona tindrà dret a demanarnos en què ocupem el temps perquè mai es despatxen assumptes de molta importancia.

S'aprova una proposició del senyor Durán i Ventosa per virtut de la qual es va a sopar per a renuar la sessió a les onze. Es un quart de dèu.

NOTICIES

AJUNTAMENT

La Comissió de Foment ha près els següents acords:

Encarregar a la Inspecció Industrial que senyali en un plànol quals siguin les condicions aèries existents que sería convenient convertir en subterrànies als efectes de tenir-les en compte en les futurns concessions de canalitzacions per a convertir-les allavors en subterránies.

Denegar en lo que's refereix al preu de transports la instancia de la Societat Construccions i Paviments demanant sigui augmentat el preu del pressupost de les obres del Viaducte de Vallcarca, i en quant a l'augment de cost dels materials passar-lo a informe de la Secció facultativa.

Que's coloquin para-llamps i canyerles per al servei d'extinció d'incendis a l'edifici Museu d'Art Decoratiu.

Que s'adquireixen 18 magnolies per als jardins del Parc.

Designar els regidors senyors Burrull i Calderó per a formar part del Tribunal per a la provisió entre escribets de una plaça d'auxiliar vagant en la Secció de Foment, i al senyor Ribalta en concepte de regidor i senyor Lasarte com enginyer per al Tribunal de la provisió de una vagant de oficial inspector de les oficines de la Inspecció Industrial, que deu proveir-se mitjansant concurs lliure.

Ordenar a les oficines facultatives que a l'informar respecte a la construcció i reconstrucció d'aceres facin constar si perteneixen a cases que fan cantonada, als efectes del cumpliment de l'acord consistorial referent a que en les aludides aceres es posi el nom del carrer.

Foren preses en consideració les següents mocions:

Del senyor Cararach, que's regularitzi la numeració del carrer de les Monges (Sant Andreu).

Dels senyors Rogent, Calderó i Ribalta, que d'acord amb la Companyía del ferro-carril de Sarrià s'estudii un projecte per a que el ferrocarril de Sarrià en el trajecte del carrer de Balmes passi per túnel; que's nomeni una Comissió composta de sis regidors, tres de la Comissió de Foment i tres de la d'Aixampli per a que proposi la forma i quantia en que deurán contribuir a dita obra; que dita Comissió presenti un avantprojecte abans del dia 30 de juny proper.

Dels senyors Rita i Cirera, que a la plaça de Molina de la barriada de Sant Gervasi se li dongui el nom de Plaça de Maragall.

Del senyor Callén, que l'urinari existent a l'acera de la placeta de Sant Pau sigui traslladat a la calçada del carrer de Abad Zafón en lloc immediat al carrer de Sant Pau.

Del senyor de Riba, que's formuli el projecte i pressupost de una escalinata que uneixi la plaça d'Armes del Parc amb el Viaducte de la Secció Marítima.

Del senyor Callèn, interessant el tancament del carrer Hort de Sant Pau.

Del senyor Lasarte, demanant que el monument a En Pi i Margall s'emplaci a la plaça d'Espanya en comptes del cap d'amunt del passeig de Gracia.

—La Comissió de Cementiris necessita adquirir varis materials de llautó per als treballs que executa la brigada general de Cementiris.

—Han visitat a l'alcalde el rector de la Universitat doctor Carulla i el regidor de l'Ajuntament de Tarragona senyor Bonaventura Oller.

—El senyor Lasarte ha manifestat que havia retirat la moció que formulà davant la Comissió de Foment en sa darrera reunió i que fou presa en consideració per la mateixa, relatiu al canvi d'emplaçament del projecte de monument a En Pi i Margall.

GOVERN CIVIL

Al rebre anit el senyor Morote als periodistes li preguntàrem. naturalment, què sabía de la crisi prantejada pel comte de Romanones, contestantnos que solament tenía les noves que acabava de llegir en els periódics.

—A les set haurà jurat el nou ministeri que s'ha format—ategí—i, com és costum, després es reuniràn totseguit els ministres en Concell, comunicant-se després les noves oficials que són de llei i rúbrica. Jo espero saber quelcom en aquest sentit cap allà a les nou del vespre.

—Ha presentat la dimissió?—li preguntà un company.

—Sempre tinc el càrreg a la disposició de qui m'honrà amb ell; millor dit, de qui me l'imposà.

En el Goveen civil, l'impresió dominant era que'l senyor Morote continuarà de governador a Barcelona. Es deia que potser avui marxaria a Madrid, però aquest rumor fou desmentit en absolut.

EL TREBALL

La Federació de Societats de paletes de Barcelona i sos voltants ha dirigit a sos patrons una circular en la qual sels avisa que en vista de la gran puja dels articles de primera necessitat i dels llogers de les cases, es veu en la necessitat de demanar el jornal de sis pessetes començant el vinent 15 de maig.

—El secretari general de la Federació d'obrers cristallers i vidriers, ha publicat una circular dirigida a les seccions federades, en la qual se les avisa que, havent sigut retrendat el projecte del Comitè de presentar una demanda als patrons per tots els delegats de Catalunya i pels de Sevilla, Cartagena i Màlaga, esperant-se, además, l'adhesió de totes les entitats federades, próximament es presentaràn les anunciades reclamacions als amos de fàbriques;

La demanda dels obrers vidriers i cristallers consisteix en estableixer la jornada de vuit hores i l'augment de una pesseta diaria en el jornal dels treballadoas en vidre i cristall.

—El Comitè dels obrers cilindradors reb diariament donatius d'altres Sindicats, per a sostenir-los en la lluita que han plantejai sos patrons.

Fins ara dits obrers no han fet ús de les quantitats rebudes, quedant, per tant depositades.

Ultimament els vidriers de Sans els han entregat 10 pessetes i 44'45 els obrers empleats al depósit de màquines que la Companyía del Nord té a Sant Andreu.

—El secretari de la Federació Regional de Sindicats Metalúrgics, avisa que avui divendres, a les nou de la nit es reunirà el Comitè de dita entitat en el loeal dels lampistes i llautoners, Vista Alegre, 18, primer.

L'esmentat Comitè ha de discutir assumptes importants, entre ells el de convocar una reunió de Juntes i delegats dels Sindicats metalúrgics federats de Catalunya,

DEPORTS

La Sècció de Sports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria, ha rebut del senyor marquès d'Olèrdola, la magnífica Copa d'aquest Campionat, la qual, junt amb els demés premis, ha quedat exposada en els aparadors d'un establiment del carrer de Ferràn.

—Diumenge pròxim la Federació ha senyalat un partit d'entrenament per al F. C. Espanya contra un equip seleccionat de jogadors dels altres clubs de primera lliga.

—La quarta semi-final entre Catalonya i Castella s'ha aplaçat de nou jogant-se el dia 29.

—El F. C. Barcelona jogarà els dies 21 i 23 a Madrid contra el Madrid F. C. dos partits amistosos.

—En Kinké, aquell jogador que enviaba aquelles cartes a «La Vànguardia» dient que no abandonaría mai les fileres de l'Uni, no en té prou en haver passat per l'Espanyol, pel Madrid, pel Racing i darrerament pel Sevilla, que ara ha debutat a Palma amb l'Alfons XIII.

—Els madrilenys no volen jogar la final amb Catalunya de desempat que no sigui amb el camp vallat com en la darrera final, en dia teiner per ésser la concurrencia més distingida o menys cridanera, i amb l'arbitratge de l'Arzuaga, refferée dat de baixa en el col·legi del Nord... Què haurien dit els madrilenys si l'any passat el Barcelona hagués demanat tantes exigencies?

—En Cabrera, de l'Athletic de Sabadell, abandona dit club. En canvi, En Paesa del Júpiter ingressa a l'equip de la Casa de Familia.

A més de les desercions i ingressos ja comentats l'altra dia i els anteriors afegim-hi l'ingrés de molts jogadors de l'Inter a l'Athletic de Sabadell així com En Mallorquí, del qual es diu també si retornarà al Barcelona. Dels verds, no obstant, En Solà i En Montesinos s'assegura que aniràn a l'Espanya i en canvi l'Amade al Barcelona. Aquest club, a més del probable ingrés, si es que ja no és segur, d'En Blanco de l'Espanya, ha entrat a formar part del club En Villanta, el pater del Samboià i que era del Centre de Sports de Sans.

—A Madrid opinen que el Badalona deuría ésser equip de primera lliga. Ens adherim a la seva opinió.

—Baix el patronat de la R. Federació Atlètica Catalana, han tingut lloc en l'ample camp de sports de la Societat Sportiva Pompeya les anunciades proves atlètiques, obtenint-se les següents clasificacions:

Salts d'altura.—Primer Baguer (S. S. P.), 1 m., 51 cm.

Segón, Blasco (S. S, P.)—Tercer, Dasca (C. E. M.).

Salts amb pèrtiga,—Primer, R. García (S. S. P.). 2 m., 92 cm.—Segón, Soler (S. S. P.), 2 m., 90 cm.

60 metres llisos.— Primer, Blasco (S. S. P.), 8 s., 2[5.—Segón, Taugermann (C. E. M.).—Tercer Omedes (S. S. P.).

1000 metres llisos.—Primer, Blanch (F. C. B.), 3 m., 1 s., 3[5.—Tercer, Sibila (F. C. B.).

Llançament de pes.—Uetwiller (S. S. P.), 11 m. 6 cm.—Segón, Marí (S. S. P.), 9 m., 25 cm.—Tercer, Barnola (S. S. P.), 8 m. 20 cm.

80 metres haies.—Primer, Bagué (S. S. P.), 14 s.—Segón, Blasco (S. S. P.), 17 s., 1[5.

3.000 metres.—Hrimer, Pons (C. E. M.), 10 m. 3 s., 3[5.—Segón, Vidal (F. C, B.), 10 m., 22 s.. 2[5.—Tercer, Martra (C, E. M.), 11 m., 43 s., 3[5.

Llançament de la jabalina.—Primer, Barnola (S. S, P.), 37 m., 20 cm. —Segón, Uetwiller (S. S. P.), 36 m., 50 s.—Tercer, Marí (S. S. P.), 34 m. 45 cm.

300 metres.—Primer, Blasco (S. S. P.), 43 s., 1[6.—Segón, Taugermann (C. E. M.).—Tercer, Sibila (F. C. B.).

Salts de llongitut.—Primer, Rayuer (S. S. P.), 5 m. 22 cm.—Segón, Cortés (F. C, B.).— 5 m.—Tercer, Arán (C. E. B.).

—Baix el titol de «Copa R. Club Nàutic», es celebrà el diumenge una regata per a iats de la serie Hispania, entre els clubs Nàtic i de Mar.

Els resultats tècnics son els següents:

Primer, «Sageta», del C. M., tripulat pels senyors Rivas i Campos.

Segón, «Faust», del C. de M., tripulat pels senyors Rivas i Sancho.

Tercer, «Gamba», del C. de M., tripulat pels senyors Sarsaneda i Ribó.

Quart, «Xaloc II», del C. de M. tripulat pels senyors Gusils i Biosca.

«T. T.», del C. N., tripulat pel senyor Morera.

ESPECTACLES

En el Cassino de Caldes de Montbui el diumenge a la nit tindrà lloc l'estrena del drama «Mals incurables».

L'obra serà posada en escena pel primer actor En Joàn Santacana.

—En la segona vetllada correponent a la segona funció de moda, que tindrá lloc avui divendres en el Teatre de Novitats, la companyía de la eximia primera actriu Margarida Xirgu, reprisarà la deliciosa comedia en quatre actes de l'il·lustre Jacinto Benavente, «Gente conocida».

Aquesta obra no ha sigut posada en escena a Barcelona en aquest teatre.

Per a la pròxima setmana s'anuncia l'estrena de l'última producció escènica del famós autor de «Los intereses creados», «El mal que nos hacen» obra en la qual la Xirgu i Benavente alcançaren un triomf definitiu en el Teatre de la Primcesa de Madrid.

—Per a aquesta nit, disposa la direcció artística del teatre Còmic, l'estrena de la revista argentina del reputat mestre Manel Penella, «P. B. T.», crescut nombre de representacions.

—El popular primer actor Anselm Fernández, aplaudit director de la companyía del concorregut Tivoli, celebra à avui tarda i nit son benefici. Figuren en el programa de «matinée», «La Verbena de la Paloma», «La Chicharra» i «Amor ciego».

Per la nit es posarà en escena «Serafin el Pinturero», «El Fielato», estrena de Santiago Rusiñol» i «Los castizos», altre estrena del senyor Nieto, amb música dels mestes Payá i Planas.

No dubtem qce'l benefici de l'Anselm Fernández es veura concorregudíssim.

Per al pròxim dissabte, a la nit, anuncia l'Empresa, l'estrena de la revista del mestre Alonso, «Música, luz y alegría».

VARIA

Convocada per al vinent mes de maig la Junta general d'accionistes dels ferrocarrils del Nort d'Espanya, la Societat d'Accionistes i Obligacionistes posa en coneixement dels que poseeixen accions d'aquella Companyía que el tresorer de la Societat, don Juli Barbey, Condesa de Sobradiel 1, pral., s'encarregará gustós de representar-los en aquella Junta.

Per al dret de comparecencia a la mateixa, serveixen els Resguards de Depòsit dels bancs i societats de crèdit.

— Les persianes tan bones com les fábrica l'**Amat** no les trobaràn en lloc. Plaça Nova, al costat la capella de Sant Roch. Despatx

1—Archs—1

Telèfon: 3.064

—El diumenge passat, dia 15, tingué lloc a Igualada un acte d'homenatge a la Vellesa, amb motiu de l'Assamblea d'ex-alumnes del Reial Col·legi de les Escoles Pies.

L'Associació d'ex-alumnes constituida recentment amb fins culturals i benèfics per a l'acció post-escolar, volgué que el primer acte benèfic que realitzés fos el d'un homenatge als vells desvalguts.

L'Assamblea es celebrá baix la presidencia del doctor Muñoz, bisbe de Vich, de l'alcalde de la localitat, del diputat a Corts pel districte Gonzalez Vilar, del pare Vallverdú, rector del Col·legi, del senyor Torelló, president de la Junta de Patronat de la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i de Estalvis, del pare Guardiá del convent de Capuixins d'Igualada i d'altres personalitats.

Després de llegida la Memoria pel senyor secretari, el pare Vallverdú, amb paraula brillant i sincera, estudiá la necessitat de l'obra post-escolar.

Don Jaume Boloix ex-alumne del Col·legi, llegí una poesía original alusiva a l'acte i el senyor Castellá un sentit parlament, ponderant els beneficis que havía rebut en aquell Col·legi i el goig que donaría als que s'havíen educat en aquell lloc benèfic, el tornar-s'hi a reunir, en unió i comunitat d'ideals i senttments.

Don Mariá Manent feu us de la paraula en representació de la Caixa de Pensions manifestant que l'Obra dels Homenatges a la Vellesa s'havía arrelat en el cor del nostre poble i havía trobat protecció i simpatía en totes les esferes, perque responía a una necessitat social.

El bisbe doctor Muñoz manifestà la seva decidida i entussiasta adhesió a l'Associació d'ex-alumnes de les Escoles Pies i a l'Obra dels Homenatges a la Vellesa, el Concell Directiu de la qual s'honora en presidir, fent constar la seva simpatía pels lloables propòsits que animen a aquells joves entussiastes, i dedicá uns paragrafs conmovedors a la Vellesa.

Tot seguit, s'anunciá que a l'Hospital es serviría un dinar als 40 vells de més edat i que s'havía acordat concedir un socor en metálic als 20 vells més necessitats de la població.

En representació d'aquests, pujaren a la presidencia cinc vellets, recollint de mans del bisbe el corresponent donatius, entre els repetits aplaudiments del públic.

Després de llegides les conclusions de la Assamblea, que foren aprovades per unanimitat, es donà pea acabada la simpática festa.

—En època de malalties infeccioses molts metges recomanen beure l'aigua *mineral natural*: **VICHY CATALA** que surt del manantial a 60 graus de temperatura i està lliure dels microbis.

—La Secció «E. C. Foment i Avant» del Foment Martinenc, realitzará, demá passar, diumenge dia 22, una excursió a la Font dels Cacadors, Sant Medí i Sant Genís.

Punt i hora de reunió: enfront l'entitat, a dos quarts de sis del matí. Retorn, el migdía.

ANUNCIS OFICIALS

Electra Isaac Matas, Societat Anónima.—En compliment de l'acord adoptat per la Junta de Govern d'aquesta Societat en sessió de 19 del corrent, se convoca a Junta general extraordinaria d'accionistes, que tindrà lloc el dia 30 d'aquest mes, a les 16, en la ciutat de Barcelona, en el domicili social, Comte de l'Assalt, 36, baixos, 1 en la qual se tractarà de la provisió dels càrrecs vagants en la Junta de Govern d'aquesta Societat.

L'administrador, DIEGO GARRELL.

NOTES BURSÁTILS

Impresió d'ahir

El negoci a plaç que ja estava força encalmat decau encara més al corre rumors, prop de l'hora de tancar, de que va a formar-se un Govern dit nacional; però al saber-se que probablement forma govern en García Prieto, en el Mercat Lliure de valors resta el «corro» més ben impresionat reaccionant els canvis.

En obligacions es nota un millor desig i surt quelcom de diner.

Les rentes fermes en general, amb tot i que l'Exterior és poc cotitzat.

Francs i lliures segueixen baixant.

Per a fi de mes operem aixís:

	Apertura	Mínim	Máxim	Tanca
Nords	67'64	67'65	68'55	67'50
Alacants	68'60	68'60	68'45	68'45
Andalusos	69'90	68'90	68'70	68'70
Orenses	16'75	16'90	16'80	16'80
Colonials	57'25	57'25	57'25	57'25
Riu Plata	47'80	47'80	47'80	47'80

Els francs es cotitzen a 80'10; lliures a 21'85

De Madrid es sab: Francs, 80'30; Lliures, 21'80; Interior, 73'95; Exterior, 00'00; Amortitzable, 92'60.

De París, dia 18, es diu: Exterior, 101'05; Nords, 415; Alacants 419'50; Andalusos 000; Filipines, 000'00.

Mercat lliure de valors, matí: Nords, 67'70 paper; Alacants, 68'70 paper; Orenses, 16'85; Rio de la Plata, 47'50; Andalusos, 69'05.

Tarda: Nords, 67'95 i tanquen a 67'80; Alacants, 68'60; Andalu-sos, 68'65 i tanca 68'60; Co-lonials, 56'50 i tanquen a 57'50; Orenses, 16'70 i tanquen a 16'85.

Canvis facilitats per la casa FABREGAS I RECASENS.-Rambla d'Estudis, 4.

Premi de l'or.—(Preus de compra)

Or Alfons	100'25
Or unces	100'10
Or Isabel	102'05
Or quarts d'unce	100'00
1/8 d'unce	000'00
Or petit	100'10
Or dollars	502'50
Or lliures esterlines	25'00
Francs or	100'00
Francs bitllets	8'000

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL : POBLE : CATALA

La Guerra

Maniobres alemanyes en els Estats Units.

Lyó, 19.—Un telegrama de Nova York dona a conèixer que Mr. Charles Schwab, havía rebut d'Alemanya una oferta de 500 milions de francs si consentía que cessés la fabricació de municions per als aliats en les seves grans fábriques de Betlehem.

Aquesta temptativa de corrupció es diu que fou feta dos dies abans de la declaració de l'Estat de guerra pel Congrés Americá.

Comunicats oficials

Paris, 19.—El comunicat oficial francès de la tarda, diu aixi:

Al S. i a l'O. de Sant Quintin hi hagué gran activitat d'ambdues artilleries.

Als límits de l'alt bosc de Coucy, hi hagueren troballes de patrulles, fent els francesos alguns presoners.

Entre l'Aisne i Chemin des Dames, els francesos seguiren el séu avenç al N. de Vailly i d'Ostere.

Un atac alemany a la regió de Courte, fou detingut per nostres ametralladores.

Més a l'E., els alemanys intentaren ahir un violentíssim atac contra les posicions franceses a la planuria de Vaulere.

Fou detingut pel fòc francès i els assaltants retornaren a ses línies havent sofert enormes pèrdues.

Durant la nit hi hagué gran activitat d'artillería en els sectors de Sapigneul, Godal i La Pompelle.

En Champagne els francesos compleixaren son èxit en el maciç de Mor envillers.

Els francesos han conquestat moltes altures al est de la número, 227, al sur de Morenvillers.

Durant els combats d'aquesta nit, els francesos s'apoderaren de dos bateríes alemanyes.

Foren observades entre Soissons i Auberive, dotze noves divisions alemanyes.

A la regió de Saint Mihiel, una temptativa alemanya contra la granja de Homainvillers, fracassá baix el foc francès.

Els incendis al Brasil

París. 19.—El representant d'Espanya encarregat dels interessos alemanys a Rio Janeiro, ha rebut un telegrama de Porto Alegre, notificant-li que en molts grans establiments alemanys, entre ells el Club Germania i la casa Bromberg, s'han declat incendis. El Gran Hotel Schmidt ha quedat reduit a cendra.

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

CRISI TOTAL

Ministeri García Prieto

Impresió

Madrid, 19.—La noticia de la crisi ha produit impressió extraordinaria a tots els círcols polítics, per concedir-se extraordinaria importancia que indubtablement té per les causes que la motiven.

Consell a Palau.-La crisi.-Confusió

Madrid, 19.—Aquest matí s'ha celebrat al Palau l'anunciat Consell.

Sembla que abans d'entrar al Consell, a la saleta, entre els ministres d'Hisenda, Governació, Instrucció, Estat i Foment, ha sorgit una disputa en tons mólt agres, sobre certa actitut del ministre d'Hisenda, negant-los mitjans per al pressupost d'adaptació.

S'ha celebrat el Consell, i a la sortida no s'ha pogut veure ni al president ni als ministres.

El president s'ha dirigit al séu domicili i d'allí estant ha enviat a dir als periodistes, que esperaven a la Presidencia, que estava redactant una nota oficiosa mólt important.

Després s'ha sabut que'l president a l'acabar el Consell havía plantejat la crisi total.

En aquests moments surt del Palau el senyor García Prieto. Hi ha anat després d'eixir-ne el comte de Romanones.

A la sortida ha manifestat als periodistes que rès podía comunicar-lo i que tornarà aquesta tarda.

En aquest moment, l'agitació política és enorme. Telèfons i telègrafs estàn plens de gent.

La crisi ha sorprès a tothom i se sab que en aquests moments está redactant el comte de Romanones una nota en la qual justifica, com motiu de la crisi, el que la seva opinió personal quant a la qüestió internacional discrepa essencialment de la opinió manifestada pel país.

La impressió dominant és la situació García Prieto, però els amics del comte de Romanones diuen que no podrán reexir els treballs que s'están fent en aquests moments per a formar un Gabinet lliberal sense la presidencia del comte de Romanones.

Naturalment, l'actitut del comte és irrevocable.

Una persona molt relacionada amb el comte de Romanones ha manifestat que creu que el que dirimirá aquest plet será el senyor Dato, encarregant-se del poder.

El mateix comte de Romanones ha manifestat als periodistes que hi ha una noticia de gran importancia, de tant calibre com el de la crisi.

Per aquest motiu es fan confectures de què passará.

L'actitut d'En Romanones.-Probable Gabinet García-Prieto.

Madrid, 19.—Els periodistes han esperat en la Presidencia fins a un quart de tres de la tarda i a aquesta hora s'ha rebut un avís telefònic del president dient que no podía facilitar la nota ni revelar la situació fins a les cinc de la tarda, hora que rebría els periodistes a la Presidencia.

Amb tot alguns periodistes han pogut conversar breument amb el cap del Govern i aquest els ha confirmat que estava plantejada la crisi total.

Preguntat si continuaría al poder mitjansant una reforma del Gabinet, ha contestat:

—Ho veig difícil.

—Doncs així—ha replicat el periodista—vindrà un altre personatge lliberal?

—Això és el que ventilem ara—ha contestat el comte de Romanones.

De les paraules del president es dedueix que la tramitació de la crisi será ràpida, ja que'l rei té consultats els prohoms polítics, i es considerava segur que'l senyor García Prieto será cridat a la presidencia del Concell de ministres perquè resolgui les dificultats que s'han plantejat com a conseqüencia de la guerra europea.

Ningú creu en la vinguda dels conservadors.

Unicament succeiria així, si el senyor García Prieto es negués a constituir Gabinet, puix sembla que la decisió del comte de Romanones és irrevocable.

Sobre l fonament de la crisi, que ha d'explicar-se en la nota oficiosa oferta pel comte de Romanones, sembla que la versió més autoritzada es relaciona amb la diferencia de criteri existent entre'l comte de Romanones i l'opinió de la majoria del país sobre la qüestió internacional.

Es possible que a la nota s'afegeixi que'l comte de Romanones no vol governar en contra de l'opinió del país i que dimiteix amb caràcter irrevocable.

El comte de Romanones ha donat compte de la crisi aquesta tarda quan dintre de poques hores els nous ministres han jurat el càrrec.

Els presidents de les Cambres al Palau

Madrid, 19.—El senyor Villanueva ha estat al Palau a dos quarts de tres de la tarda, manifestant als periodistes que anava a contestar les preguntes que li faría el Rei.

Els aconsello—ha afegit—que esperin aquí quinze minuts, perquè allavors tindrán informació.

En efecte; un quart d'hora després arribava el marquès d'Alhucemas, qui ha estat al Palau conferenciant amb el Rei prop d'una hora.

Al sortir ha manifestat als periodistes que no els podía dir res, puix abans havía de conferenciar amb el comte de Romanones i probablement ho faría en l'enterrament de la filla del senyor Groizard que es verifica aquesta tarda.

A dos quarts de cinc tornará al Palau.

La nota d'En Romanones

Madrid, 19.—La nota facilitada pel comte de Romanones diu així:

«El profundo conocimiento adquirido de que la defensa de las vidas e intereses españoles no podía hacerse eficaz mientras nuestra política ante la guerra se desenvolví dentro de la misma limitación que hasta ahora, obligan, Señor, a mi conciencia de patriota y de gobernante, conocedor de sus obligaciones ante el presente y el porvenir de la patria a hacer a V. M. y a la Nación las manifestaciones que este documento contiene y a adoptar irrevocablemente la resolución que tales chnvicciones imponen.

Era mi propósito someter a las Cortes esta cuestión, mas para ello necesitaba el Gobierno de V. M. llevar a la deliberación de aquellas soluciones concretas y al examinarlas en el Consejo no logrô acerca de la misma la indispensable unanimidad.

Siempre he estado convencido de que la política internacional que permitiría engrandecer a España es la emprendida en 1902. Aquella política se inició por mi Gobierno del cual tenía el honor de formar parte i fué reiterada y proseguida en los tratados de 1904 y 1905 y en las declaraciones de Cartagena de 1907 y 1913.

He estimulado como buen español el desarrollo de aquella política, pero no podía ni debía a mi entender rectificarla.

El curso de los sucesos ha robustecido mi convicción.

Hace unas semanas al dar cuenta a las Cortes de la última nota sobre el bloqueo submarino, afirmé que la vida de España no se interrumpería.

Declaro que a pesar de los esfuerzos del Gobierno la vida de España corre peligro de interrumpirse.

Se ha labrado en mi ánimo el convencimiento indestructible que los problemas que la paz planteará ante el porvenir de la cada una de las naciones exigen de España no haya rectificación en el camino iniciado en 1902, sin que esta política implique en modo alguno intervenir en la guerra actual.

Pesa en mi ánimo otra consideración. España es depositaria del patrimonio espiritual de una gran raça. Aspira históricamente a proseguir la fusión moral de todas las naciones de nuestra sangre y esa aspiración se malograrà si en hora tan decisiva para lo futuro como la actual. España y sus hijas aparecen espiritualmente divorciadas.

Siendo esta mi convicción en punto que afecta a los destinos futuros de la patria, honradamente no puedo gobernar sino ajustar a ella mis actos.

V. M., dispensándome una honra por la cual nunca será bastante la gratitut mía, depositó en mí su absoluta confiança, autorizándome en todo momento para proceder en cualquier caso como mejor conviniere a los intereses del país; pero lealmente reconozco, después de haber recogido con patriótica ansiedad las manifestaciones de la conciencia pública, algunas surgidas en el propio partido que me honra con su dirección y jefatura, que una gran parte de la opinión española no participa de mi convicción.

Para quien siente hondamente la condición de liberal y noblemente sobrellevo las responsabilidades del Gobierno en una democracia, es un imposible mal gobernar contra el sentimiento público.

No debo ni quiero gobernar contra la opinión. No la comparto pero ante ella me rindo y por eso pongo en manos de V. M. la dimisión del Gobierno que tengo la honra de presidir.

Esta dimisión tiene carácter irrevocable. Por eso no someto a V. M. la elección de dos políticos sino que declaro resueltamente que hoy no puedo seguir asumiendo conforme a mis convicciones las responsabilidades del Gobierno de mi país.»

El nou Gabinet

Madrid, 19.—Heu's-aqui la llista del nou Ministeri:

Presidencia, García Prieto.
Estat, Alvarado.
Gracia i Justicia, Ruís Valarino.
Guerra, general Aguilera.
Marina, general Miranda.
Hisenda, Alba.
Governació, Burell.
Instrucció pública, Francos Rodríguez.
Foment, don Martín Rosales.

Es posible que'ls nous ministres jurin avui a la tarda el séus cárregs.

El nou gabinet.-La jura

Madrid, 19.—A tres quarts de vuit començaren a arribar els ministres a Palau.

El primer que arribà fou el senyor Ruiz Valarino. Després arribà el senyor Burell, que fou mólt felicitat pels periodistes, per haver-se-li encarregat de la cartera de Governació.

Després anaren arribant els senyors Alvarada, Rosales i Alba.

A l'arribar el senyor Francos Rodrígnez el rodejaren els periodistes i el felicitaren carinyosament per haver sigut nomenat ministre.

El general Miranda ens digué: En aquests moments no podía refussar la petició de continuar formant part del Govern.

A les vuit en punt arribá a Palau el nou president del Consell senyor García Prieto.

Seguidament es verificá l'acte de la jura, pels nous ministres.

Don Alfons que vestía uniforme de capitá general, es trobava acompanyat dels marquesos de la Torrecilla i de Viana, el general Aznar i el Gran d'Espanya de servei duc de Arizón.

El senyor Alvarado, com a ministre de Gracia i Justicia sortint, actuá de notari major del regne i prengué juramant al nou president, marquès d'Alhucemas. Aquel, a la vegada, va pendre seguidament juramant als demés ministres.

Consell de ministres

Msdrid, 19.—Després de cumplimentar a los Reines els ministres es reuniren en Consell amb el Rei.

La reunió acabá minuts abans de les nou de la nit.

Junt a la porta del Príncep, de Palau, havía molts periodistes i fotógrafs de revistes ilustrades.

Al sortir del regi alcáçar el senyor García Prieto, ens digué:

Havem cambiat impressions.

Demá, a les dèu i mitja anirè a despatxar amb el Monarca i a migdía anirè de nou amb els ministres a cumplimentar als infants i a la una de la tarda, a la Presidencia rebrè a vostés.

A les cinc de la tarda es celebrará demá Consell de ministres a la presidencia.

Ara anirán a pendre possessió de los carteros d'Estat i de la Governació, els senyors Alvarado i Burell.

Alts cárregs

Madrid, 19.—S'assegura qne será nomenat president del Senat el general Weyler i alcalde de Madrid don Lluis Silvela.

També s'indica al senyor Alvarez Mendoza com provable director de Correus i Telègrafs i al senyor Gullón per a secretari de la Presidencia.

Es provable que continuí en la subsecretaría de Instracció Pública el senyor Natalí Rivas.

Vaixell anglés a fons

Cádiz, 19.—Procedent de Nova Iork arribà el vaixell espanyol «Alicante».

Els tripulants diuen que a 50 milles del Cabo Espartel els hi demanà aussili el vaixell anglès «Brivanes», que havía sigut atacat per un submarí alemany.

El vaixell anglès s'enfonsà, salvant-se la tripulació a bordo d'un torpiller britànic.

Han sigut conduits els náufregs al port més proper al Cabo Espartel.

Vaixell anglés torpillejat

Madrid, 19.—Diuen de Tánger que entre Cabo Espartel i Larache fou tirat a fons anit per un submarí alemany el vaixell anglés «Patagonia», de 7.000 toneladas.

Els náufregs foren recollits pel vaixell anglès «Gibel Tarik».

El «patagonia» procedía de Gibraltar i's dirigía a Jamaica.

A México.-Desordres a Russia

Madrid, 19.—S'han rebut en aquesta Cort noticies de Mèxic dient que a l'entrar en la tribuna diplomática de la Cambra el ministre plenipotenciari dels Estats Units, els senadors i diputats prorrumpiren en crits de Viva Alemanya!

També s'han rebut noticies de que la situació en Kronstad és greuíssima i que vint mil mariners s'han fet duenyos de la població i han fet dos cents oficials presoners.

Arxius, Museus i Biblioteques

ARXIUS:

Episcopal: Palau Episcopal.

Municipal.—Obert de les dèu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

De la Catedral: Plaçá de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comptes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

De l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

MUSEUS:

Artistic i Arqueològic de Barcelona.—Obert de les nou del matí a la una de la tarda i de les tres fins a posta de sol. Palau Reial del Parc.

Provincial Arqueològic.—Obert de les onze del matí a la una de la tarda Capella de Santa Agueda, Plaça del Rei.

D'Arquitectura: Escola d'Arquitectura. Según pis de l'Universitat.

D'Historia Natural «Martorell»: Al passeig de les Magnolies del Parc.

Especial de Mineralogia, Petrografía, Paleontologia i Conquiliologia, de la Societat de Ciencies naturals «Club Muntanyenc», Primcesa, 14 primer. —Obert de 11 a 13 i de 17 a 23.

D'Historia Natural de la Academia de Ciencies i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

D'Historia Natural de l'Universitat: Edifici de l'Universitat.

BIBLIOTEQUES:

Biblioteca de Catalunya. (Institut de Estudis Catalans).—Palau de la Generalitat, oberta de deu a una del matí i de cinc a vuit de la tarde

Del Seminari Conciliar.—Oberta de les deu del matí a la una de la tarde: Universitat, 2.

De l'Academia Provincial de Belles Arts (especial d'Art).—Oberta de les onze del matí a la una de la tarde, Segón pis de la casa Llotja.

Academia de Ciencies i Arts.—Oberta de les tres a les sis de la tarde. Rambla dels Estudis, 9.

Dels Museus Artistics (especial d, Art).—Oberta de les deu del matí a la una de la tarde. Museu Arqueológic. Palau Reial del Parc.

De l'Escola de Belles Arts (especial d'Art).—Oberta de les set a les nou del vespre. Per als alumnes: Según pis de la casa Llotja.

De l'Hospital Clínic.—Oberta de nou a una.

De l'Escola d'Arquitectura: Según pis de l'Universitat.

Biblioteca del Consell de Pedagogía. —Oberta de 9 a 13 i de 15 a 19 tots els dies feiners, i de 11a 1 3 els diumenges, Urgell, 187.

Diversions públiques

Teatres

GRAN TEATRE DEL LICEO

Demá, dissabte, 9.ª d'abonament i propietat. A les 9. TAHIS, per la senyoreta Vix, i els senyors Gallofré i Segura-Tallien.—Diumenge, tarda, a dos quarts de 4: MEFISTOFELE.

TEATRE TIVOLI

Avui, divendres, tarda i nit, benefici Anselm Fernandez. Tarda, 2 estrenos. «La verbena de la Paloma», «La chicharra» i «Amor ciego».—Nit, a un quart de 10: Primer, «S'rafin el pintureo» (2 actes). Según, estrena del juguet catalá «El fiolaire». Tercer, «Los castizos». Entrada, 60 céntims.

TEATRE DE NOVETATS

Companyía dramática MARGARIDA XIRGU

Avui, divendres, nit, a dos quarts de 10, gran Moda. Reestrena de l'obra en 4 actes, de don Cinto Benavente, «Gente conocida».—Demá, dissabte, diumenge, tarda i nit, últimes de «Mariana».—Dimarts estrena de l'obra de don Cinto Benavente, «El mal que nos hacen».

ELDORADO

Escola Catalana d'Art Dramátic

Tres sessions teatrals sobre

MOLIERE

I LA FARSA DELS METGES

per ADRIA GUAL

Segona sessió, diumenge, dia 22, a dos quarts d'onze del matí. La comedia en 3 actes,

EL METJE PER FORÇ

Preus populars.

GRAN TEATRE ESPANYOL Companyia ELENA JORDI

Avui, nit, a dos quarts de 10, primer, EL COSINET. Según, reestrena del vodevil LA DONA E MOBILE.—Es despatxa a comptaduría.

TEATRE NOU

Companyia del teatre de Novetats dirigida per JAUME BORRAS

Avui, divendres, nit, a dos quarts de 10: Primer, A CA L'ANTIQUARI. Según, JESUS QUE TORNA.—Demá, dissábte, benefici JAUME BORRAS.—Diumenge, últimes funcions i despedida de la companyia.

TEATRE APOL

Avui, divendres, assatg general del grandiós drama detectivista en 7 actes, de gran éxit.

Fantomas, el ladrón incomprensible

que's representará demá, dissabte.

TEATRE COMIC

TOURNEE PENELLA. Gran companyía de sarçuelas, revistas i operetas.

Avui, divendres, nit, a dosquarts de 10: Primer, «La alegría de la huerta», Segon, l'éxit del dia, «La última española». Tercer, estrena en Barcelona de la grandiosa revista de costums argentines, original del Mtre. Penella.

P. B. T.

espléndida presentació.—Diumenge, dos grans funcions.

Teatre Poliorama

Companyía LARRA-LOPEZ ALONSO

Avui, tarda, a les 5: colossal programa.—Nit, benefici de la eminent actriu,

JOSEFINA ROCA

Grandiós programa: Primer, «El bigote rubio». Según, estrena en aquest teatre de la comedia en tres actes, «Francillón». —Es despatxa a comptaduría».

Concerts

Palau de la Música Catalana

RUBINSTEIN

Concerts els dies 26, 29 i 3 de maig, a la nit. AUDICIO INTEGRA DE IBERIA D'ALBERNIZ en elo tres concerts.—Abonament i programes: magatzem de música «Unión Musical Española», 1 i 3, Portal de l'Angel.

Sala Mozart

Canuda, 31.—Avui, divendres, a las 10, nit, es celebrará l'anunciat Recital de Guitarra SAIZN DE LA MAZA, el qual darà a conèixer algunes obres de nostres vihuelistes del sigle XVI, verdaders models de la música instrumental d'aquella época realment interessants. El rest del programa el completarán obres de Bach, Schumann, Sors, Costa, Tárraga, Llovet, Sainz de la Maza i Alberniz.—Es despatxen localitats en l'«Unió Musical Española», Portal de l'Angel, 1 i 3 i en la Sala Mozart.

Gran Cassino del Parc de Barcelona

Elegant Café Restaurant. Cuberts a 5 pessetes i servei a la gran carta.—Totes les nits: SOIREE DANÇANT i amoens VETLLADES.

Music-Halls

Eden Concert Assalt 12. Telèfon 3332

—Propietari: En FRANCESC BUXO—

El Music-hall dels grans debuts.—Tots els dies tarda i nit.—Els nous grans éxits de l'Edén, entre'ls que figura la monissima divetie espanyola,

PILAR FRANCO

ahermoses artistes mes.

FOLIES BERGERE Teléfon, 3.229. Music-Hall Parisien.

Exit del extraordinari programa de

VARIETES I SARSUELES

Compost per reconeguts artistes.

Concert. Aperitif a les set. A prés minuit souper tange.

NOVELTY Gran Music-hall prop del teatre Cómic

Tots els dies, varietès. Concert per 35 hermoses artistes i

DIVETRIDES SARÇUELES

Music-Hall POMPEIA Temple de la Alegría. Teléfon, 2458.—Tots els dies, Grans Concerts. Exit de les DIVERTIDES REVISTES escrites expresament per dit local. Despres del espectacle SOUPER TANGO.

Entrada lliure. Butàques gratis.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marquès del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies, tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Moulin Rouge Vila Vilá, 93 i 95, Teléfon, 4.348.

Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts. Entrada lliure. Butaques gratis

Gran Café Català

SOCIETAT CABO PALOS, Rambla Santa Mónica, 6. Tots els dies grans balls servits per ELEGANTS CAMBRERES

MONTE CARLO Assalt, 26. Teléfon 4.317

Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts

Societat Patria Chica

Barbará. 16. bis Tarda nit grans concerts

Gran Imperi Ronda Sant Pau, 34 i 36. Teléfon, 4584.

Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts.

Ideal Room Assal. 10. Salón Rojo

La Bona Sombra Ginjol, 9. Grans Concerts.

La BOMBILLA Sant Pau, 75. Grans Balls, tarda i nit.

Aleagar Espanyol Unió, 7 Grans concerts

Gran Café de Novetats Societat Anónima Comercial. GRAN SALA DE BILLARS. Teléfon, 108.

Café AUSTRALIA Ronda Sant Antoni. Billars Gratuits.

LA Cibeles Mendizábal, 11. Grans Concerts i Balls. tarda i nit.

APOLO Marquès del Duero, 57. Grans Balls, tarda i nit.

Bosque PALERMO Balmes, cantonada Aragó Balls i concerts, tarda i nit

Restaurant EXCELSIOR Rbla. del Centro Balls Japoneses,

La Suerte Loca Estrella, 2. Grans Concerts i Balls, tarda i nit.

Gran Taberin MORITZ Sepúlvuda, 183. Grans Balls, tarda i nit.

Madrid-Concert Marqués del Duero, 100, Grans Concerts.

Societat PAPITU Marqués del Duero, 116. Grans balls, tarda i nit.

MARUXA Unió, 12. Saló Tango.

Music-Hall SEVILLA Marqués Duero, 72. Grans Concerts

Cinematógraf

Gransaló cine Doré

Avui, divendres, tarda i nit, grandioses sessions de cine i varietes, colossal conjunt, programa superior en el que figuren:

¡20 ATRACCIONS, 20!

que alternarán tarda i nit.

Progama monstruós

Grans festivals a benefici de la Cooperativa de PERIODISTES, per la construcció de CASAS BARATAS

Es despatxen localitats numerades, sens aument de preu, per a tota la setmana, a les mateixes taquilles del cine des de les onze del matí.—Teléfon, 514, A.

Varies

FRONTO COMTAL

Avui, a les quatre.

Rojos: IRIGOYEN i VERGARA.

Blaus: BARACALDES i LARRINAGA.

Ferrocarrils

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE M. S. A.—Kilómetres en explotació: Xarxa antiga 2,945. Xarxa catalana 719. Tota la Xarxa 3,664.

Ingressos dels dies 1 al 10 de Mars

	1917	1916
	PTES. CTS.	PTES. CTS.
Xarxa ant.	2.712.095.07	2.440.253.97
Xarxa cat.	1.191.455.63	1.000.186.01
Totals:	3.903.550.70	3.440.439.98
DIFERENCIA:		
Xarxa antiga	271.841.10 pessetes	
Xarxa Catalana	191.269.62 »	
Total .	463.110.72 pessetes	

Ingresos des del 1 Genér al 10 Mars

	1917	1916
	PTES, CTS.	PTES. CTS.
Xarxa ant.	19.781.692'11	19.522.545'15
Xarxa cat.	7,837.038'90	6.913.852'09
Totals:	27.618.931'01	26.436.397'24
DIFERENCIA:		
Xarxa antiga	464.514'06 pessetes	
Xarxa catalana	597.986'67 »	
Total	1.182.333'77 pessetes	

Barcelona 29 de març de 1917.

El Secretari del Comitè

Josep Plana

ALBERGS NOCTURNS

Alberg de la plassa de Santa Caterina (per dones).—Ingres. de 6 a 8.—Gratis.

Alberg del carré de Rocafort (per homes).—Ingres, de 7 a 9.—Ostatge: 15 céntims.

Alberg del carré del Cit (per homes).—Ingrés de 7 a 9—Ostatge: 15 centims.

ORINA

Las SALES KOCH curan SIN SONDAR NI OPERAR la uretra, próstata, vejiga y riñones. Dilatan las estrecheces, rompen la piedra y expulsan las arenillas, curan los catarros é irritaciones de la vejiga; calman al momento las punzadas y horribles dolores al orinar, limpiando la orina de posos blancos purulentos, rojizos y de sangre. Las SALES KOCH no tienen rival por su acción rápida y segura. Venta en las boticas del mundo. Las CÁPSULAS KOCH curan en DOS DÍAS, sin peligro, los flujos blenorrágicos secretos recientes y modifican los crónicos. Para lograr un éxito fijo pídase gratis á la CLÍNICA MATEOS, Arenal, 1, de MADRID (España), el método explicativo infalible.

Venta en Barcelona: SEGALÁ, Viuda ALSINA, VICENTE FERRER, VIDAL y RIBAS, SERRA PAMIES y otros.

Magatzems BELEN

Carrers Carme, 8, i Xuclá, 1 i 3 :-: Teléfon A. 2598

Rebudes les novetats Primavera i Istiu

:-: Importants seccions :-:

Llanería

Tricotina
Popelin
Chewiotte
Sergé
Velordiné
Satén de llana
Existencies en tots els colors més delicats i en negres

Sedería

Saten Granadina
Poul de Soie
Charmeuse
Crep Soleill
Faille i Glacé
Satens brillants
Paillets
i Mesalines amb asortit de mil colors

Llenceria

Voiles llisos
Voiles brodats
Voiles estampats
Voiles calats
Nansous-Piqués
Batistes-Percals
Teles fil Llençols - Colxes
Tovalloles Manteleries

Venda al detall amb preus del por major-Descomptes a modistes i comerciants

:-: Asma, Bronquitis, Refredats, Catarros, Coqueluche ;-;

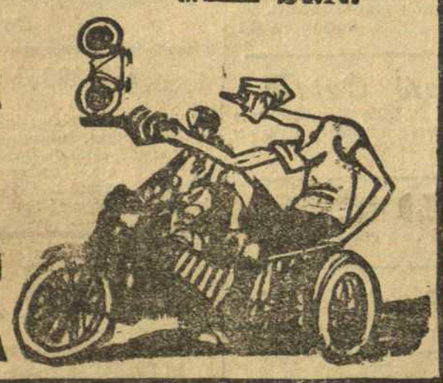
TOS

AIXAROP SABATÉ (Renzo-Balsámic)
es l'únic específic que calma la TOS a les primeres dósis. El més científic i exent de narcótics.

Es ven a les principals farmacies, entre móltes altres a la **CENTRAL CATALANA, Jaume I, 14.**—Anglés, Sant Pau, 1.—Calleja, Corts, 556.—Viladot, Rambla de Catalunya, 36.—Costa, Passeig de gracia, 4.—Vellvé, Ferràn 59.—Batallé, Concell de Cent, 253.—Marye, Pelai, 42.—Nicolau, Sant Pau, 112.—Sol, Corts, 606.—Ferrer, Ronda de Sant Pere i Plassa de Catalunya —Serra, Pelai, 9.—Vda. Alsina, Passatge del Crédit.—Segalá, Rambla de les Flors, 14.—Tarrés, Carme, 84, etz.

CICLES SANROMA
Els més sòlids i lleugers
Telefon 1458
Balmes 62
BARCELONA

Motos SUN.

LAS MARAVILLAS DE ESPAÑA

acaba de publicar los álbums 6.° y 7.°, titulados

La Coruña y su provincia.

Castilla la Vieja y Extremadura.

PRECIO DE CADA ÁLBUM

En Madrid, 3 pesetas. ◆ En provincias, 3,50 pesetas.
En todas las librerías y en la **Casa Editorial Bailly-Bailliere.**—Núñez de Balboa, 21 y Plaza de Santa Ana, 11, Madrid.

Agendas Bailly-Baillière para 1917

Agenda de Bufete
CONTIENE
Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc.
Cuatro ediciones económicas.
Madrid: 1,10, 1,65, 2,20 y 3,25 pesetas.
Provincias, 0,50 más.
Cuatro ediciones completas.
Madrid: 2,25, 2,75, 3,25 y 4,40 pesetas.
Provincias, 0,50 más

MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria
CONTIENE
Secciones especiales para anotar visitas; señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y sin temor a que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna.
PRECIOS
Madrid: 2,75 y 3,25 pesetas.
Provincias, 0,50 más

Agenda Culinaria
LIBRO DE LA COMPRA
que contiene 365 minutas y más de 700 recetas.
Explicación de los guisos en los menús diarios.—Agenda para anotar al día los gastos de cocina.
PRECIOS
En Madrid, 2,10 ptas.
En Provincias, 0,50 más.

CARNET
Ó AGENDA PERPETUA
de bolsillo
PARA ANOTACIONES
PRECIOS
Una pta. en tela y 1,50 en piel, cortes dorados.

Agenda de Bolsillo
PARA
uso de Particulares.
Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, Telégrafos, Teléfonos, tranvías, carruajes, etc.
Encuadernado en tela, con bolsillo interior y porta-lápiz.
— PRECIOS —
EN MADRID
De dos días en plana..... 1,50 pts.
Con cartera piel..... 3,00 »
De un día en plana..... 2,00 »
Con cartera piel..... 3,50 »
Provincias, 0,50 más

AGENDA Médico-quirúrgica
de bolsillo
ó Memorándum terapéutico, Formulario moderno y diario de visita.
CONTIENE
Diario en blanco para las anotaciones particulares.—Hojas para los trazados del pulso y temperatura.—Memorándum de terapéutica médico-quirúrgica y obstetricia.—Formulario.—Venenos y contravenenos.—Señas útiles á médicos, farmacéuticos y veterinarios, etc.
PRECIOS
Madrid..... 2,50 pts.
Con cartera piel..... 5,00 »
Provincias, 0,50 más.

Pedidos: CASA EDITORIAL BAILLY-BAILLIERE, Núñez de Balboa, 21, y Plaza de Santa Ana, 11.—MADRID
Y en todas las Librerías, Papelerías y Objetos de Escritori-

GRANS MAGATZEMS
Damians
EXPOSICIÓ I VENDA DE
100.000
BERRETS DE PALLA
PER A CAVALLER, SENYORA i NENS
A PREUS BARATÍSSIMS

GRANS NOVETATS
PER A LA PRESENT TEMPORADA
en Vestits, Bruses, Boàs, Guants, Jerseys, Corbates, Camisería, Bisutería, Sombrilles, Bastons, Vanos, Bolsos, Genres de punt i Articles per a Primera Comunió.

Immens assortit en Calçat per a senyora, cavaller i nens.

Gran varietat en Articles per a regalo, viatge, camp, platja i sport. Articles de joncs i mimbre.

FERRETERÍA
Neveres i Geladores

Casa-torre Per vendre, situada al carrer de Felip Gil, número 7; punt céntric, y móltsaludable de Sant Gervasi. Hores: de 10 a 12.

Aparells parlants
discos i rollos ...
COMPRA, CANVI I LLOGUER
NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona
Sucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

ESQUELES MORTUORIES
SE N'ADMETEN AN AQUESTA IM
PRENTA, FINS A LES DUES DE
LA MATINADA

PIANOS i HARMONIUMS de lloguer, des de 8 a 15 ptes. al mes Carrer del Bruc, 78 entresol, primer